

Adoptioner skapade sår som aldrig läker

1300 mil från verkligheten handlar om Chiles stulna barn som adopterades till svenska familjer under diktaturen på 1970- och 80-talet och även under 90-talet. En mycket viktig föreställning tycker Socialpolitikens recensenter.

Pjäsen började på en konstigt sätt där en fånig tv-programledare med glittrig kavaj leder en livesänd tävling som handlar om vem av de tävlande som kan skapa störst sorg och tårar hos tittarna. Deltar gör den desperata mamman som gång på gång ropar: *"Var är min son? Jag måste hitta min son!!"*

Samtidigt har sonen Hans i Sverige samma känsla och säger: *"Jag måste hitta kvinnan som sjunger på kassetten jag hittade på vinden."*

Pjäsen visar hur illegala adoptioner förbereddes av sjukhuspersonal, präster och en kvinna som ledde det hela, genom att manipulera mödrarna. Mödrarna fick höra att deras bebisar var döda, att de var för unga för att ha hand om dem, och liknande.

Hans, som spelas av **Nils Närman Svensson**, hittar till sist sin mamma. Pjäsen bygger på Nils egen berättelse, han var ett av de stulna barnen. Han berättar efter pjäsen att han levt ett bra liv i Sverige, men hans biologiska mamma **Sandra** blev lämnad kvar med sin sorg, hon var bara 15 år när Nils föddes. Nu har han träffat henne fyra gånger i Chile.

Jag fick en gråtattack när en affisch med foton av de försvunna barnen satt på väggen under slutet av föreställningen. Den påminde mig om mormödrarna på Plaza de Mayo i Argentinas huvudstad Buenos Aires, som med sina plakater på försvunna fortsätter att demonstrera varje vecka år ut och år in.

I Argentina har många som adopterades bort under diktaturen på 1970 och 1980-talet hittats, men aldrig min mammas kusin, som försvann som 18-åring under Uruguays diktatur. Det ledde till ett stort trauma i vår familj. Min pappa satt länge i fängelse under diktaturen, det var också ett sätt att skilja barn från sina föräldrar.

Jag rekommenderar starkt att se pjäsen och orsaken är att detta inte får glömmas bort. Det är en del av Chiles historia.

Tyvärr går det inte längre att se Uppdrag gransknings *De stulna barnen* på SvT Play, programmet handlade om samma sak som pjäsen.

Alejandra Collazo

***

1300 mil från verkligheten handlar inte minst om en svensk adoptionsorganisation som passade på att sno chilenska barn under militärdiktaturen för att kunna tillgodose behov av barn för adoption.

Pjäsen tar upp alla dessa lögner som användes med svenska regeringens tillåtelse – för hur kommer det sig att man tillät organisationen att göra affärer med en militärdiktatur?

Det här har utretts, men det har inte vidtagits några som helst åtgärder för att sona brotten, adoptionssystemet är rent korrupt. Samma organisation har genomfört adoptioner av barn från en mängd länder och eftersom utredningen kom fram till att det inte gjordes några fel så frågar jag mig hur alla adoptioner egentligen har skötts.

Så många barn som kommit till skada. Dessa sår som skapades kommer aldrig att läka.

Föreställningen var mycket bra med både skratt och tårar.

Jag ger fem *socialpolitik* av fem möjliga

Leo Cuellar

***

Samtal efter föreställningen har hållits ett fåtal gånger under spelperioden. Det gav större förståelse och var mycket värdefullt.

Foto: Anna Fredriksson

Efter en början som kändes larvig, förändrades pjäsen och man förstod mer och mer allvaret, även om det var mer drömspel än teater. Sådana fruktansvärda brott mot så många människor, mödrar och barn, ja hela familjer. Fäderna fördes bort, låstes in eller mördades i många fall. Barnen stals för adoption och kvar blev de ensamma mödrarna som aldrig fick veta vad som hänt. Det hela leddes av regeringar, kyrkor och myndigheter. Också svenska organisationer som oftast trodde att de skulle hjälpa övergivna fattiga barn eller familjer genom att köpa dessa stackars barn, medverkade. Och så var allt bara lögn.

Vi fick veta mycket mer om bakgrunden under ett samtal som skådespelarna och även de andra som varit med och skapat föreställningen, hade efter pjäsen. De satt med oss och berättade om sitt arbete med att försöka få någon att stå till svars för alla liv som förstörts. Dessutom fick vi fråga allt vi undrade om. Det var faktiskt samtalet efteråt som påverkade mig starkast.

Detta är inte något som bara drabbat folket i Chile utan även andra länder, många i Sydamerika. Stöld och försäljning av barn för olika ändamål sker ju fortfarande i framför allt fattiga länder.

En mycket viktig föreställning som alla borde se.

Eva Edqvist

1300 mil från verkligheten

Aliasteatern, Stockholm

Spelas t o m 28 mars

Kommer att spelas också i Chile

alias TEATERN presenterar

1300 MIL FRÅN VERKLIGHETEN

PREMIÄR 1 MARS

MED STÖD AV KULTURRÅDET, STOCKHOLM STAD OCH ABF